

skriv dem. Vad menas med bladstol, (blad)post och inpostning? Vad är ruckmatning (ryckmatning)? Vad kallade man klotsarna mellan sågbladen som bestämde verkets dimensioner? (Ex: tolkar.)

5. Sågningen

Vad kallade man basen för såghuset? (Ex. på benämningar: sågmästare, sågställare.) Vilka andra arbetade inne i såghuset och vad kallade man dem? (Ex. på benämningar: (för)sågare, hjälp-sågare, bakgutt — det sista värmländskt.) Beskriv deras arbete så utförligt som möjligt.

6. Kantningen

Vad kallades den plats, där man kantade? Beskriv i detalj hur arbetet gick till. Vad gjorde kantaren och hjälpkantaren? Vad är valkant eller vankant för något? Arbetade trisskullor i kantverket?

7. Avfallet

Vad kallade man det? (Ex. på benämningar: bakar, ribb, splittved, spån, skäv, strö..) Vad kallade man dem som forslade bort avfallet? (Ex. på benämningar: ribbkullor, ribbskjutare, ribbvagnare, strödragare, ribblastare.) Vad är kary för något? Hade man en hack under kantbänken för sönderdelning av avfallet? Gick en särskild ledning ut till karvhögen?

8. Brädgården

A. Vad hette den plats, där timret kom ut från såghuset? Vem skötte om sorteringen (ex. klantare/klampare), och hur sorterade man? (I dimensioner enbart eller också efter kvalitet?) Vad fanns det för olika slag av virke? (Ex. på benämningar: stör, plank, bräder, battens, bult, rävskinn, skinnbräder.) Kan Ni ange ungefärliga mått på varje virkeslag?

Kan Ni ange olika märken på kvalitéer. (Ex. på benämningar: mix, tertia, kvarta, kvinta, olle, nolla, vrak.) Känner Ni till nedanstående figurer och vad betyder de?

✓ X ≠ S O W

Känner Ni till andra ord som beteckning på virkeskvalitet?

B. Hur många man ingick i ett stabbläggjarlag. Vad kallade man dem? (Ex. på benämningar: stabbläggare, klampare, ströpojke, särpojke, plockpojke.) Vilka redskap hade stabbläggarna? (Ex. på benämningar: grotare, puta, krokspak, lättspak.) Beskriv redskapen. Vad hade säraren för red-

skap? Känner Ni till ordet bunchar (virkesupplag för stabbläggarna)?

C. Stabben. Hur gick det till att taka stabben? Vad kallade men de olika rösterna? (Ex. på benämningar: korven (lägst), lågröstet, mellanröstet, högröstet.) Hur täckte man sedan? Känner Ni till orden nedersköten, mellansköten och översköten och vad menade man med dem? Hur många man ingick i takarlaget? Vad kallade man dem? Vad var hjäället för något? Vad är ett koben?

9. Hyvleriet

Beskriv så utförligt som möjligt arbetet där, hur bräderna kom in, olika slags hyvling. Vad kallade man dem som arbetade där? Vilka maskiner hade man? Vad kallade man avfallet och vad gjorde man av det?

10. Utskeppningen

Vad kallade man basen för utskeppningen. Vilka andra arbetade där? (Ex. på benämningar: rättläggare, klampare, uppläggare, utskjutare, märkpojke.) Berätta om vad de gjorde.

11. Ord och uttryck

Tala om så utförligt som möjligt vad som menas med följande ord och uttryck: slå över hatt, lägga över hatt, få tillslag på tomfot (det gäller stabbläggjarlaget), kurkbära, köra kurk, bottenskorvar, ri, avrita, avritare, blocksåga, hund (i keratten), lättare (på brädgården), målarbis, ranka, "schevugnspipa", ströbas, timmerrullare, urlägg, stjärt (på plank el. bräder), ledare, bemträns, batting (9-tumstimmer), slipkammare, vagnare, kap-hus, skofta.

Kommer Ni ihåg andra ord eller uttryck från sågverkslivet är vi tack-samma för uppgifter härom.